

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Solidaritātes iemaksas likums

1. pants. Likumā lietotie termini

(1) Likumā lietotie termini atbilst likumā "Par nodokļiem un nodevām", Kredītiestāžu likumā, Kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību darbības atjaunošanas un noregulējuma likumā un Noguldījumu garantiju likumā lietotajiem terminiem, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(2) Papildus šā panta pirmajā daļā minētajam likumā ir lietoti šādi termini:

1) aizdevums — solidaritātes iemaksas maksātāja bilanciē atzīts aizdevums (kredīts) uzskaites vērtībā pirms uzkrājumiem paredzamajiem zaudējumiem;

2) garantiju fonds — Latvijas vai citas dalībvalsts, vai ārvalsts noguldījumu garantiju fonds;

3) kreditēšanas pieauguma rādītājs — solidaritātes iemaksas maksātāja un tā Latvijā reģistrēto meitas sabiedrību, izņemot tās meitas sabiedrības, kuras ir solidaritātes iemaksas maksātāji, izsniegto aizdevumu neatmaksāto pamatsummu un uzkrāto procentu par aizdevumiem kopējā atlikuma Latvijas nefinanšu sabiedrībām, mājsaimniecībām un mājsaimniecības apkalpojošajām bezpeļņas organizācijām pieauguma temps attiecīgajā kalendāra gadā pret iepriekšējā kalendāra gada beigām, neietverot aizdevumus, kuri attiecīgajā kalendāra gadā radušies, solidaritātes iemaksas maksātājam tiekot reorganizētam (izņemot gadījumus, kad tiek pievienota iepriekš minētā meitas sabiedrība, kas nav solidaritātes iemaksas maksātāja) vai pārņemot tiesības un saistības vai prasījuma tiesības no citas personas, un aizdevumus personām, kurām Kredītiestāžu likuma izpratnē ir ciešas attiecības ar solidaritātes iemaksas maksātāju;

4) neto procentu ienākums — starpība starp solidaritātes iemaksas maksātāja procentu ieņēmumiem un procentu izdevumiem, kas atspoguļoti solidaritātes iemaksas maksātāja uzraudzības finanšu pārskatos;

5) solidaritātes iemaksa — solidaritātes iemaksas maksātājam šajā likumā paredzētajā periodā noteikts obligāts maksājums valsts budžetā, lai gūtu līdzekļus šajā likumā norādītajām vajadzībām;

6) solidaritātes iemaksas bāzes aprēķina koeficients — attiecība starp solidaritātes iemaksas maksātāja no nefinanšu sabiedrībām, mājsaimniecībām, mājsaimniecības apkalpojošajām bezpeļņas organizācijām un vispārējām valdībām, kas ir Latvijas rezidenti, piesaistīto noguldījumu, šādiem klientiem izsniegto aizdevumu kopējo summu un solidaritātes iemaksas maksātāja visu no nefinanšu sabiedrībām, mājsaimniecībām, mājsaimniecības apkalpojošajām bezpeļņas organizācijām un vispārējām valdībām piesaistīto noguldījumu un šiem klientiem izsniegto aizdevumu kopējo summu, kas atspoguļoti solidaritātes iemaksas maksātāja uzraudzības finanšu pārskatos, pēc stāvokļa 2024. gada 31. decembrī;

7) vidējais gada neto procentu ienākums — solidaritātes iemaksas maksātāja aprēķinātais vidējais gada neto procentu ienākums par pieciem finanšu gadiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī un beidzas 2022. gada 31. decembrī, ievērojot šādus nosacījumus:

a) ja solidaritātes iemaksas maksātājs periodā no 2018. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 31. decembrim ir ticis reorganizēts apvienošanas ceļā, tas vidējā gada neto procentu ienākuma par pieciem finanšu gadiem aprēķināšanai izmanto reorganizācijā iesaistīto vienību vidējo gada neto procentu ienākumu summu no 2018. gada 1. janvāra līdz reorganizācijas datumam un solidaritātes iemaksas maksātāja vidējo gada neto procentu ienākumu no reorganizācijas datuma līdz 2022. gada 31. decembrim,

b) ja solidaritātes iemaksas maksātājs periodā pēc 2022. gada 31. decembra ir reorganizēts apvienošanas ceļā, tas vidējā gada neto procentu ienākuma par pieciem finanšu gadiem aprēķināšanai izmanto reorganizācijā iesaistīto vienību vidējo gada neto procentu ienākumu summu no 2018. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 31. decembrim,

c) ja solidaritātes iemaksas maksātājs savu darbību uzsācis pēc 2018. gada 1. janvāra, vidējā gada neto procentu ienākuma aprēķinā neņem vērā kalendāra gadu, kurā tas uzsācis darbību, un vidējo gada neto procentu ienākumu aprēķina par tiem finanšu gadiem, kas sākas solidaritātes iemaksas maksātāja darbības uzsākšanai sekojošā gada 1. janvārī un beidzas 2022. gada 31. decembrī.

(3) Likumā lietotais termins "uzraudzības finanšu pārskats" atbilst Komisijas 2020. gada 17. decembra īstenošanas regulā (ES) 2021/451, ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) Nr. 575/2013 piemērošanai attiecībā uz iestāžu sniegtajiem uzraudzības

pārskatiem un atceļ īstenošanas regulu (ES) Nr. 680/2014 lietotajam terminam "finanšu informācijas pārskats".

(4) Likumā lietotie termini "nefinanšu sabiedrība", "mājsaimniecība", "mājsaimniecības apkalpojošā bezpeļņas organizācija" un "vispārējā valdība" tiek lietoti Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 21. maija regulas (ES) Nr. 549/2013 par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā un Komisijas 2020. gada 17. decembra īstenošanas regulas (ES) 2021/451, ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) Nr. 575/2013 piemērošanai attiecībā uz iestāžu sniegtajiem uzraudzības pārskatiem un atceļ īstenošanas regulu (ES) Nr. 680/2014 izpratnē.

2. pants. Likuma mērķis un darbības joma

(1) Šā likuma mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību paaugstinātu nacionālās drošības risku apstākļos, rodot papildu finanšu līdzekļus valsts nacionālās drošības fiskālo vajadzību nodrošināšanai.

(2) Šā panta pirmajā daļā noteiktā mērķa sasniegšanai solidaritātes iemaksas maksātājs veic solidaritātes iemaksas terminētā periodā valsts budžetā vai solidaritātes iemaksas vietā sniedz ieguldījumu, būtiski palielinot Latvijas nefinanšu sabiedrību, mājsaimniecību un mājsaimniecības apkalpojošo bezpeļņas organizāciju kreditēšanas apmērus nolūkā veicināt ekonomisko aktivitāti un palielināt kopējos valsts budžeta ieņēmumus.

(3) Papildus šā panta otrajā daļā minētajam likums nosaka solidaritātes iemaksas maksātāju loku, solidaritātes iemaksu un tās aprēķināšanas, deklarēšanas un maksāšanas kārtību, kā arī ar solidaritātes iemaksas administrēšanu saistītos jautājumus.

3. pants. Solidaritātes iemaksas maksātāji

Solidaritātes iemaksu maksā Latvijā reģistrētas kredītiestādes, kā arī citu dalībvalstu vai ārvalstu kredītiestāžu filiāles Latvijā (turpmāk — solidaritātes iemaksas maksātājs).

4. pants. Solidaritātes iemaksas bāze

(1) Solidaritātes iemaksas bāze tiek noteikta par katru maksāšanas periodu, un tā ir solidaritātes iemaksas maksātāja maksāšanas perioda neto procentu ienākums, kas

vairāk nekā par 50 procentiem pārsniedz šā solidaritātes iemaksas maksātāja vidējo gada neto procentu ienākumu.

(2) Šā panta pirmās daļas piemērošanai neto procentu ienākums un vidējais gada neto procentu ienākums tiek reizināts ar solidaritātes iemaksas bāzes aprēķina koeficientu.

(3) Ja vidējā gada neto procentu ienākuma aprēķina rezultāts ir negatīvs, nosakot solidaritātes iemaksas bāzi, vidējā gada neto procentu ienākuma summa tiek pielīdzināta nullei.

(4) Šā panta piemērošanai neņem vērā solidaritātes iemaksas maksātāja, kas ir Latvijā reģistrēta kredītiestāde, filiāļu, kas izveidotas un darbojas citās dalībvalstīs vai ārvalstīs, darbības rezultātus.

(5) Solidaritātes iemaksas maksātājam, kas ir citas dalībvalsts vai ārvalsts kredītiestādes filiāle Latvijā, solidaritātes iemaksas bāze attiecīgajam maksāšanas periodam ir maksāšanas perioda neto procentu ienākums, kas saņemts par Latvijas Republikā veiktajām darbībām un kas vairāk nekā par 50 procentiem pārsniedz vidējo gada neto procentu ienākumu, kas saņemts par Latvijas Republikā veiktajām darbībām. Šajā daļā minētais neto procentu ienākums un vidējais gada neto procentu ienākums tiek reizināts ar solidaritātes iemaksas bāzes aprēķina koeficientu.

(6) Solidaritātes iemaksas maksātājs, kas ir Latvijā reģistrēta kredītiestāde, solidaritātes iemaksas bāzi samazina par maksāšanas periodā iemaksātajiem maksājumiem garantiju fondā un vienotajā noregulējuma fondā, šo maksājumu summu reizinot ar solidaritātes iemaksas bāzes aprēķina koeficientu.

(7) Solidaritātes iemaksas maksātājs, kas ir citas dalībvalsts vai ārvalsts kredītiestādes filiāle Latvijā, solidaritātes iemaksas bāzi samazina proporcionāli garantiju fondā un vienotajā noregulējuma fondā iemaksātajiem maksājumiem, kas paredzēti no Latvijā veiktajām darbībām izrietošo saistību izpildei, šo maksājumu summu reizinot ar solidaritātes iemaksas bāzes aprēķina koeficientu.

(8) Ja solidaritātes iemaksas maksātājs savu darbību ir uzsācis pēc 2022. gada 31. decembra, tas neveic solidaritātes iemaksas bāzes aprēķinu, ja vien darbības uzsākšana nenotiek kredītiestāžu reorganizācijas rezultātā.

5. pants. Solidaritātes iemaksas likme un maksāšanas periods

(1) Solidaritātes iemaksas likme ir 60 procenti no solidaritātes iemaksas bāzes.

(2) Solidaritātes iemaksas maksāšanas periods ir kalendāra gads (turpmāk — maksāšanas periods).

6. pants. Solidaritātes iemaksas atlaide

(1) Solidaritātes iemaksas maksātājs, ja tā kreditēšanas pieauguma rādītājs maksāšanas periodā vismaz 1,75 reizes pārsniedz likumā par valsts budžetu tam kalendāra gadam, kas ir maksāšanas periods, izmantotā iekšzemes kopprodukta faktiskajās cenās prognozes gada pieauguma tempu (turpmāk — iekšzemes kopprodukta pieauguma temps), maksāšanas periodā ir tiesīgs piemērot solidaritātes iemaksas atlaidi šādā apmērā:

1) 100 procentu apmērā no maksāšanas periodā aprēķinātās solidaritātes iemaksas summas, ja tā kreditēšanas pieauguma rādītājs maksāšanas periodā sasniedz vai pārsniedz iekšzemes kopprodukta pieauguma tempu, kas reizināts ar 2,5;

2) 75 procentu apmērā no maksāšanas periodā aprēķinātās solidaritātes iemaksas summas, ja tā kreditēšanas pieauguma rādītājs maksāšanas periodā sasniedz vai pārsniedz iekšzemes kopprodukta pieauguma tempu, kas reizināts ar 2,25;

3) 50 procentu apmērā no maksāšanas periodā aprēķinātās solidaritātes iemaksas summas, ja tā kreditēšanas pieauguma rādītājs maksāšanas periodā sasniedz vai pārsniedz iekšzemes kopprodukta pieauguma tempu, kas reizināts ar 2;

4) 25 procentu apmērā no maksāšanas periodā aprēķinātās solidaritātes iemaksas summas, ja tā kreditēšanas pieauguma rādītājs maksāšanas periodā sasniedz vai pārsniedz iekšzemes kopprodukta pieauguma tempu, kas reizināts ar 1,75.

(2) Šā panta pirmajā daļā noteikto solidaritātes iemaksas atlaidi solidaritātes iemaksas maksātājs piemēro, attiecīgā apmērā samazinot par maksāšanas periodu veicamos solidaritātes iemaksas maksājumus.

(3) Šā panta pirmajā daļā noteikto solidaritātes iemaksas atlaidi solidaritātes iemaksas maksātājs ir tiesīgs piemērot, veicot solidaritātes iemaksas avansa ceturkšņa maksājumus (turpmāk — avansa maksājums), ja izpildīti šādi nosacījumi:

1) attiecībā uz maksāšanas perioda pirmā ceturkšņa avansa maksājumu, ja tā kreditēšanas pieauguma rādītājs pirmajā ceturksnī sasniedz vai pārsniedz šā panta pirmajā daļā noteikto iekšzemes kopprodukta pieauguma tempu, kas reizināts ar 0,25;

2) attiecībā uz maksāšanas perioda otrā ceturkšņa avansa maksājumu, ja tā kreditēšanas pieauguma rādītājs pirmajos divos ceturkšņos kopā sasniedz vai pārsniedz šā panta pirmajā daļā noteikto iekšzemes kopprodukta pieauguma tempu, kas reizināts ar 0,5;

3) attiecībā uz maksāšanas perioda trešā ceturkšņa avansa maksājumu, ja tā kreditēšanas pieauguma rādītājs pirmajos trijos ceturkšņos kopā sasniedz vai pārsniedz šā panta pirmajā daļā noteikto iekšzemes kopprodukta pieauguma tempu, kas reizināts ar 0,75;

4) attiecībā uz maksāšanas perioda ceturta ceturkšņa avansa maksājumu, ja tā kreditēšanas pieauguma rādītājs maksāšanas periodā sasniedz vai pārsniedz šā panta pirmajā daļā noteikto iekšzemes kopprodukta pieauguma tempu.

7. pants. Solidaritātes iemaksas maksāšanas un deklarēšanas kārtība

(1) Solidaritātes iemaksas maksātājs maksāšanas periodā veic avansa maksājumus.

(2) Avansa maksājums tiek aprēķināts no solidaritātes iemaksas maksātāja kalendāra gada ceturkšņa neto procentu ienākuma par kārtējo maksāšanas periodu, kas samazināts par attiecīgajā kalendāra gada ceturksnī aprēķinātajiem maksājumiem garantiju fondā un vienotajā noregulējuma fondā un kas, reizinot šo neto procentu ienākumu ar solidaritātes iemaksas bāzes aprēķina koeficientu, par vairāk nekā 50 procentiem pārsniedz vienu ceturto daļu no vidējā gada neto procentu ienākuma, kas reizināts ar solidaritātes iemaksas bāzes aprēķina koeficientu, piemērojot šā likuma 5. panta pirmajā daļā noteikto solidaritātes iemaksas likmi.

(3) Solidaritātes iemaksas maksātājs, kas ir citas dalībvalsts vai ārvalsts kredītiestādes filiāle Latvijā, avansa maksājumu aprēķina no solidaritātes iemaksas maksātāja kalendāra gada ceturkšņa neto procentu ienākuma par kārtējo maksāšanas periodu, kas samazināts proporcionāli garantiju fondā un vienotajā noregulējuma fondā aprēķinātajiem maksājumiem, kuri paredzēti no Latvijā veiktajām darbībām izrietošo saistību izpildei, un kas, reizinot šo neto procentu ienākumu ar solidaritātes iemaksas bāzes aprēķina koeficientu, par vairāk nekā 50 procentiem pārsniedz vienu ceturto daļu no vidējā gada neto procentu ienākuma, kas reizināts ar solidaritātes iemaksas bāzes aprēķina koeficientu, piemērojot šā likuma 5. panta pirmajā daļā noteikto solidaritātes iemaksas likmi.

(4) Ja aprēķinātā avansa maksājuma apmērs pārsniedz 33 procentus no solidaritātes iemaksas maksātāja uzraudzības finanšu pārskatos attiecīgajam kalendāra gada

ceturksnim atzītā peļņas apmēra pirms aprēķinātā uzņēmumu ienākuma nodokļa un avansa maksājuma, solidaritātes iemaksas maksātājs avansa maksājumu samazina līdz tādām apmēram, lai maksājamā avansa summa nepārsniedz 33 procentus no attiecīgajam kalendāra gada ceturksnim atzītā peļņas apmēra pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa un avansa maksājuma.

(5) Solidaritātes iemaksas maksātājs patstāvīgi sagatavo avansa maksājuma deklarāciju un līdz avansa maksāšanas perioda ceturksnim sekojošā otrā mēneša 20. datumam iesniedz to Valsts ieņēmumu dienestam, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, un avansa maksājumu iemaksā speciāli šim nolūkam izveidotā valsts pamatbudžeta ieņēmumu kontā līdz maksāšanas perioda ceturksnim sekojošā otrā mēneša 23. datumam.

(6) Solidaritātes iemaksas maksātājs līdz maksāšanas periodam sekojošā gada 10. jūnijam iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, maksāšanas perioda solidaritātes iemaksas deklarāciju.

(7) Ja maksāšanas perioda solidaritātes iemaksas deklarācijā norādītais solidaritātes iemaksas apmērs pārsniedz 33 procentus no solidaritātes iemaksas maksātāja maksāšanas perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā uzrādītās peļņas pirms aprēķinātā uzņēmumu ienākuma nodokļa un solidaritātes iemaksas maksājuma, solidaritātes iemaksas maksātājs maksāšanas perioda solidaritātes iemaksas deklarācijā norādīto solidaritātes iemaksas apmēru samazina līdz tādām apmēram, lai solidaritātes iemaksas maksājuma summa nepārsniedz 33 procentus no maksāšanas perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā uzrādītā peļņas apmēra pirms aprēķinātā uzņēmumu ienākuma nodokļa un solidaritātes iemaksas maksājuma.

(8) Ja maksāšanas perioda solidaritātes iemaksas deklarācijā norādītais solidaritātes iemaksas apmērs pārsniedz šajā maksāšanas periodā veikto avansa maksājumu kopējo apmēru, solidaritātes iemaksas maksātājs attiecīgo pārsnieguma summu iemaksā speciāli šim nolūkam izveidotā valsts pamatbudžeta ieņēmumu kontā līdz maksāšanas periodam sekojošā gada 23. jūnijam.

(9) Ja maksāšanas perioda solidaritātes iemaksas deklarācijā norādītais solidaritātes iemaksas apmērs ir mazāks nekā par šo periodu samaksātais kopējais avansa maksājumu apmērs, tad attiecīgo maksājumu pārsnieguma summu ieskaita veidā attiecina uz turpmākajiem solidaritātes iemaksas maksājumiem.

(10) Atlaides summa, kas aprēķināta par 2025. un 2026. gada maksāšanas periodu, neveido solidaritātes iemaksas pārmaksu, bet ir attiecināma uz nākamā perioda maksājumiem. Neizmantotā atlaides summa, kas aprēķināta par 2027. gada maksāšanas periodu, veido solidaritātes iemaksas pārmaksu.

(11) Budžetā iemaksātās solidaritātes iemaksas summas pārsniegumu pār solidaritātes iemaksas maksātāja šā likuma 10. pantā minētajos maksāšanas periodos kopā aprēķināto solidaritātes iemaksas summu, no kuras atņemta solidaritātes iemaksas atlaides summa, kāda minētajos maksāšanas periodos kopā piemērojama saskaņā ar šā likuma 6. pantu, Valsts ieņēmumu dienests novirza vienotajā nodokļu kontā citu maksājumu saistību segšanai vai pēc solidaritātes iemaksas maksātāja rakstveida pieprasījuma atmaksā.

(12) Solidaritātes iemaksu neveic, ja solidaritātes iemaksas maksātājam saimnieciskās darbības rezultātā attiecīgajā maksāšanas periodā, par kuru aprēķināts solidaritātes iemaksas maksājums, ir zaudējumi.

(13) Maksāšanas perioda solidaritātes iemaksas deklarācijā un avansa maksājuma deklarācijā iekļaujamo informāciju nosaka Ministru kabinets.

8. pants. Solidaritātes iemaksas administrēšana

(1) Solidaritātes iemaksu administrē Valsts ieņēmumu dienests.

(2) Valsts ieņēmumu dienests:

1) kontrolē solidaritātes iemaksas maksāšanu;

2) kontrolē solidaritātes iemaksas un avansa maksājuma deklarācijās norādītās informācijas pilnīgumu un pareizību.

(3) Latvijas Banka līdz maksāšanas periodam sekojošā gada 10. jūnijam vai pēc pieprasījuma iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam solidaritātes iemaksas administrēšanai (solidaritātes iemaksas un avansa maksājuma deklarācijās norādītās informācijas pilnīguma un pareizības kontrolei) nepieciešamo Latvijas Bankas rīcībā esošo informāciju.

9. pants. Nokavējuma naudas aprēķināšana

Valsts ieņēmumu dienests, kontrolējot šā likuma 7. pantā minētajā maksāšanas perioda solidaritātes iemaksas deklarācijā un avansa maksājuma deklarācijā norādītās informācijas pilnīgumu un pareizību, var veikt solidaritātes iemaksas kontroli (pārbaudi). Ja pēc solidaritātes iemaksas kontroles (pārbaudes) konstatēta

solidaritātes iemaksas vai avansa maksājuma aprēķina neatbilstība normatīvajiem aktiem, Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par solidaritātes iemaksas vai avansa maksājuma apmēra precizēšanu un aprēķina budžetā maksājamo solidaritātes iemaksas vai avansa maksājuma summu, kā arī nokavējuma naudu likuma "Par nodokļiem un nodevām" 29. panta otrajā daļā noteiktajā apmērā par periodu no solidaritātes iemaksas maksāšanas termiņa līdz solidaritātes iemaksas kontroles (pārbaudes) uzsākšanas dienai. Lēmumā noteiktos maksājumus solidaritātes iemaksas maksātājs samaksā 30 dienu laikā no lēmuma paziņošanas dienas. Ja minētajā termiņā solidaritātes iemaksas maksātājs neveic lēmumā noteiktos maksājumus, Valsts ieņēmumu dienests nokavējuma naudu likuma "Par nodokļiem un nodevām" 29. panta otrajā daļā noteiktajā apmērā aprēķina ar nākamo dienu pēc maksāšanas termiņa iestāšanās.

10. pants. Likuma piemērošana

Šo likumu piemēro attiecībā uz solidaritātes iemaksas aprēķināšanu, deklarēšanu un nomaksu par maksāšanas periodiem, kas sākas 2025., 2026. un 2027. gadā.

Likums stājas spēkā 2025. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2024. gada 4. decembrī.

Valsts prezidents *E. Rinkēvičs*

Rīgā 2024. gada 19. decembrī